

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ: РИЗИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Коледіна К.О., кандидат економічних наук

Прикарпатський національний університет імені Василя

Стефаника, м. Івано-Франківськ, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3928-8684>

E-mail: koliedinakateryna@gmail.com

Розвиток системи вищої освіти в сучасних умовах цифрової трансформації вимагає адаптації освітнього процесу до нових викликів. Серед ключових завдань – створення електронного інформаційно-освітнього середовища з використанням сучасних цифрових технологій, впровадження стратегій управління навчанням і адаптації навчального матеріалу з урахуванням індивідуальних потреб студентів [1, с. 21-22]. В умовах активного впровадження електронного навчання та розвитку цифрових середовищ відбувається трансформація освітніх форматів, що зумовлює перехід до гібридного освітнього процесу, який поєднує онлайн та офлайн навчання.

Значущість ефективної організації освітнього процесу в умовах цифровізації зростає через необхідність подолання нових викликів, спричинених розвитком технологій та розповсюдженням електронного навчання. Аналіз цифровізації освіти дозволив визначити шість ключових інструментів, які сприяють підвищенню якості української онлайн-навчання та оптимальному використанню цифрових технологій, особливо в умовах повномасштабної війни рф проти України.

1. Планування на випадок непередбачуваних ситуацій. Перехід усіх навчальних дисциплін до онлайн-формату може спричинити перевантаження серверів і збій роботи платформ. Для запобігання цьому викладачам необхідно мати заздалегідь підготовлені альтернативні плани («Б» або «В») і заздалегідь інформувати студентів.

2. Поділ навчального матеріалу на менші структурні одиниці. Щоб підвищити концентрацію уваги студентів, доцільно розділяти зміст курсів на невеликі модулі тривалістю

20-25 хвилин, що дозволяє краще структурувати навчальний процес.

3. Максимальне використання голосу. У онлайн-навчанні роль голосу викладача значно зростає, адже можливості невербальної комунікації обмежені. Використання інтонації, дикції, темпу мовлення та інших вербальних інструментів стає важливим для більш ефективного залучення студентів до навчального процесу [2, с. 73].

4. Забезпечення технічної підтримки. Для викладачів, які не мають значного досвіду роботи з онлайн-платформами, важлива підтримка технічних асистентів, які можуть допомогти їм та студентам через електронну пошту, соціальні мережі чи месенджери.

5. Стимулювання позааудиторної активності. Онлайн-навчання вимагає більшої мотивації та самоконтролю від студентів. Викладачі можуть підтримувати інтерес, використовуючи інноваційні методи роботи з домашніми завданнями та заохочуючи активну участь у навчальному процесі.

6. Оптимальне поєднання онлайн-формату та самостійного навчання. Ефективне поєднання цих двох підходів сприяє кращому засвоєнню матеріалу.

Таким чином, цифровізація української вищої освіти, незважаючи на виклики, спричинені російсько-українською війною, відкриває нові можливості для інновацій. Варто зазначити, що саме в умовах глобальних кризових змін часто відбуваються стрімкі прориви в розвитку технологій та впровадженні нових підходів в освітню сферу.

Бібліографічний список:

1. Carretero, S., Vuorikari, R., & Punie, Y. (2017). The Digital Competence Framework for Citizens. With eight proficiency levels and examples of use. Luxembourg: Publications Office of the European Union. P. 21-22.

2. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти: монографія / за наук. ред. д. пед. н., проф. Л.З. Ребухи. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 143 с.